

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/998/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615208253
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615208253.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobkyne: R. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XX, štátna občianka SR, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanej: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie sumy 3 237 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12C/198/2015-109 zo dňa 20. 10. 2015,

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 3 237 € spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 22. 05. 2015 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 668,24 € na účet jej právneho zástupcu a zaplatiť súdny poplatok vo výške 194 € na účet okresného súdu s poukazom na ust. §-u 2 ods. 2 zákona č. 71/1992Zb.

2. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa si uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z troch zmlúv o úvere uzavretých so žalovanou, na základe ktorých žalovaná ako veriteľ poskytla žalobkyňi ako dlžníčke, spotrebiteľke finančné prostriedky vo výške spolu 3 400 € (350 € + 350 € + 2 700 €), pričom postupne v dohodnutých splátkach zaplatila žalovanej navyše oproti poskytnutej sume 3 237 € (300 € + 330 € + 2 607 €). Žalobkyňa považovala výšku dohodnutej odplaty za neplatný právny úkon pre jej priamy rozpor so zákonom podľa §-u 39 a §-u 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, a preto s poukazom na ust. §-u 451 ods. 1 a 2 a §-u 456 Občianskeho zákonníka sa domáha vrátenia predmetnej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní posúdil predložené zmluvy o úvere podľa §-u 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako zmluvy spotrebiteľské, resp. ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň poukázal na absenciu obligatórnych náležitostí uvedených zmlúv, ktoré zmluva musí obsahovať podľa §-u 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., vzhľadom na čo ich považoval za zmluvy bezúročné a bez poplatkov v zmysle §-u 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Okrem toho zmluvy považoval aj za neplatný právny úkon podľa §-u 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že svojim obsahom a účelom odporujú konkrétne zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Okresný súd vzhľadom na záver, že vzťah založený zmluvami o úvere medzi sporovými stranami je vzťahom spotrebiteľským, pričom uvedené zmluvy neobsahujú potrebné zákonom vyžadované náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. (údaj o termíne, konečnej splatnosti úveru, úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov, výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov a poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom), zmluvy je teda potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov,

preto uplatnený nárok na vrátenie navyiac zaplatenej sumy oproti poskytnutej istiny považuje za dôvodný, pretože ide o bezdôvodné obohatenie, ako majetkový prospech získaný bez právneho dôvodu. Zároveň priznal súd prvej inštancie žalobkyni úrok z omeškania s poukazom na ust. §-u 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka odo dňa nasledujúceho, ktorý bol uvedený vo výzve na dobrovoľné plnenie, teda vrátenie bezdôvodného obohatenia

(od 22. 05. 2015). O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa §-u 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa zásady úspešnosti v konaní.

3. Proti rozsudku okresného súdu podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie s poukazom na odvolacie dôvody podľa §-u 205 ods. 2 písm. a), d) a f) O. s. p. Konkrétne namietala voči posúdeniu zmlúv o úvere, ako zmlúv spotrebiteľských, tvrdiac, že žalobkyňa si vzala úver za účelom podnikania, čím bola vyňatá spod pozitívneho vymedzenia pojmu spotrebiteľ. Poukázala na skutočnosť, že medzi stranami sporu boli uzavreté zmluvy o úvere, tieto žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorila ako fyzická osoba, podnikateľka, na podnikateľské účely a uviedla aj svoje IČO. Dlžníčke bolo poskytnutých v poradí desať zmlúv o úvere, a pretože je dôchodkyňa, nebol by jej poskytnutý úver v takomto množstve, pokiaľ by nepôsobila ako aktívna živnostníčka presne tak, ako to zdokladovala pri overovaní klienta, ak vypisovala žiadosť o úver. Predložené zmluvy o úvere boli uzavreté podľa zákona č. 513/1991 Zb., teda Obchodného zákonníka, všetky právne vzťahy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka, na čom sa strany dohodli. Obchodný zákonník rieši danú problematiku komplexne a v dotknutej časti osobitným spôsobom. Žalovaná s odbornou starostlivosťou s prihliadnutím na dobu, výšku úveru, príjem spotrebiteľa a účel poskytnutého úveru, uzatvorila zmluvu o úvere a oboznámila žalobkyňu s jej jednotlivými ustanoveniami. V čase uzavretia zmluvy neexistovalo žiadne zákonné obmedzenie zakazujúce poskytovať úver či už spotrebiteľom, alebo osobám, ktoré nie sú spotrebiteľmi. Veriteľ teda môže požadovať okrem úroku z úveru aj poplatok za jeho poskytnutie a rovnako má právo na zabezpečenie svojej pohľadávky či už zmluvnou pokutou, alebo zmenkou. Všeobecné určenie neplatnosti zmluvy tak, ako určil súd prvej inštancie, je v rozpore s právami veriteľa priznané platnou legislatívou. Rozsudok označila za nepreskúmateľný s tým, že došlo k odopretiu možnosti konať pred súdom. Rovnakú argumentáciu súdu o neprijateľnosti zmluvných podmienok označila za nepostačujúcu pre rozpor s § 157 ods. 4 O. s. p. K bezdôvodnému obohateniu vyjadrila názor, že zo zmlúv o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia stanovená zákonom. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretých zmlúv o úvere, predmetné zmluvy o úvere neboli nikdy právoplatne vyhlásené za neplatné, právny dôvod na plnenie zo zmluvy nikdy neodpadol a majetkový prospech získala žalovaná z poctivých zdrojov. Vzhľadom na uvedené považuje žalovaná za nesprávne aj rozhodnutie o náhrade trov konania. Domáha sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa písomné vyjadrenie k odvolaniu nepodala.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), preskúmal vec v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa ust. § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa ust. § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Podľa ust. § 470 ods. 4 konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

9. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, napadnutého rozsudku a dôvodov odvolania konštatuje správnosť napadnutého rozsudku, ako vo výroku, tak aj v dôvodoch.

10. Prvú a podstatnú odvoláciu námietku žalovanej, podľa ktorej zmluvy o úvere (č. XXXXXXXXXX zo dňa 10. 07. 2013, č. XXXXXXXXXX zo dňa 10. 07. 2016 a č. XXXXXXXXXX zo dňa 06. 06. 2013) nemožno považovať za spotrebiteľské zmluvy, považuje odvolací súd za nesprávnu.

Poukazuje pritom na odôvodnenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku, kde sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal s touto obranou žalovanej, ktorá bola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Odôvodnenie právneho názoru k tejto otázke je dostatočné, súd prvej inštancie hodnotil problematiku z hľadiska zisteného a uvedeného skutkového stavu s jednoznačným záverom o právnom posúdení problematiky podopretým aj pomerne obsiahlou judikatúrou v označenej oblasti. Odvolací súd odkazuje na dôvody napadnutého rozsudku, ktoré považuje za dostatočne jasné, zrozumiteľné a odpovedajúce na všetky námietky žalovanej v tomto smere, z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd za nadbytočné tieto dôvody opakovať.

11. K odvolacej námietke žalovanej k posúdeniu nároku ako preukázaného bezdôvodného obohatenia odvolací súd zastáva rovnaký názor, ako súd prvej inštancie, v zmysle ktorého vzhľadom na spotrebiteľský charakter predmetných úverových zmlúv je bez akýchkoľvek ďalších pochybností zrejmé, že tieto zmluvy neobsahovali zákonom požadované náležitosti (vymenované okresným súdom), a preto je potrebné považovať tieto zmluvy za bezúročné a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 9 ods. 2). Pokiaľ za takejto situácie posudzoval súd prvej inštancie uplatnený nárok, ako nárok z titulu bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, považuje odvolací súd jeho postup za správny. Z tohto dôvodu bol správny aj výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie prikázal žalovanej takýmto spôsobom vzniknuté bezdôvodné obohatenie na jej strane žalobkyni vrátiť spolu s príslušným úrokom z omeškania v zmysle §-u 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

12. Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovanej, že by bol napádaný rozsudok nepreskúmateľný a že žalovanej bola tým spôsobom odopretá možnosť konať pred súdom. Táto odvolacia námietka nemôže obstať, pretože napadnutý rozsudok je odôvodnený dostatočne s poukazom na skutkové zistenia, príslušnú právnu úpravu, ako aj relevantnú judikatúru v obdobných veciach.

13. Za bezdôvodnú považuje odvolací súd námietku o vadnosti odôvodnenia rozhodnutia v časti argumentácie o neprijateľných zmluvných podmienkach, pretože súd prvej inštancie z tohto hľadiska nárok neposudzoval.

14. V zmysle uvedeného odvolací súd rozsudok okresného súdu napadnutý odvolaním ako vecne správny podľa ust. §-u 387 ods. 1 CSP a zároveň správne odôvodnený podľa §-u 387 ods. 2 CSP potvrdil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa §-u 396 ods. 1, §-u 255 ods. 1 a §-u 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa §-u 262 ods. 2 CSP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).